

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ
ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

διήμερο συνέδριο

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

19 Απριλίου 2019

ώρα 16:00 - 20:00

Ε.Β.Ε.Α.

Ακαδημίας 7, Αθήνα (Αίθουσα ΕΡΜΗΣ)

20 Απριλίου 2019

ώρα 10:00 - 17:00

Μέγαρο Θεωρητικών Επιστημών

Σόλωνος 57, Αθήνα (Κτίριο Νομικής Σχολής)

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Παρασκευή 19 Απριλίου, ώρα 16:00-20:00

ΕΒΕΑ (Ακαδημίας 7, 6^{ος} όροφος, Αίθουσα Ερμής)

16:00-16:15 Εγγραφές

16:15-16:30 Χαιρετισμοί

16:30-20:00 **Η Δημοκρατία στο Σχολείο:**

Δικαιώματα, Ένταξη και Ευάλωτες Κοινωνικές Ομάδες

1η Συνεδρία (16:30-18:00)

*Προεδρείο: Ελευθέριος Βεκρής, Σύμβουλος Α' ΙΕΠ,
Συντονιστής Μονάδας Ανθρωπιστικών Επιστημών & Φιλολογίας*

Γεράσιμος Κουζέλης Πρόεδρος ΙΕΠ

Η Δημοκρατία ως διακύβευση

Παύλος Χαραμής Αντιπρόεδρος ΙΕΠ

Το σχολείο ως χώρος άσκησης και βίωσης δικαιωμάτων

Δήμητρα Μακρυνιώτη Καθηγήτρια Κοινωνιολογίας, ΤΕΑΠΗ, ΕΚΠΑ

Έχουν τα παιδιά δικαίωμα να έχουν δικαιώματα;

Γκέλη Αρώνη Προϊσταμένη Αυτοτελούς Τμήματος Συντονισμού και Παρακολούθησης της Εκπαίδευσης Προσφύγων ΥΠΠΕΘ

Εκπαίδευση προσφύγων: Μια άσκηση δημοκρατίας - Από την συμπερίληψη στις Τάξεις Υποδοχής προς την ένταξη στα σχολεία

Γεώργιος Μόσχος Νομικός, πρώην Συνήγορος του Παιδιού, ιδρυτικό μέλος: Πρωτοβουλία για το Άρθρο 12

Τα δικαιώματα και η άσκηση στη δημοκρατία, στο σύγχρονο σχολείο: Από τη θεωρία στην πράξη

Θεώνη Κουφονικολάκου Δικηγόρος, Υποψήφια Διδάκτωρ Νομικής ΕΚΠΑ, Βοηθός Συνήγορος του Πολίτη

για τα Δικαιώματα του Παιδιού

Η εμπειρία του Συνηγόρου του Πολίτη από το σχολείο και οι προτεινόμενες λύσεις για την ενίσχυση της συμμετοχής των παιδιών

ΣΥΖΗΤΗΣΗ

18:00-18:15 **ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ**

2η Συνεδρία (18:15-20:00)

Προεδρείο: Κωνσταντίνος Στουραϊτης, Σύμβουλος Α΄ ΙΕΠ

Θεοδώρα Αστέρη Προϊσταμένη Γραφείου Επιστημονικών Μονάδων Α΄ Κύκλου, Συντονίστρια Μονάδας Ειδικής Αγωγής

*Όταν τα Ανθρώπινα Δικαιώματα πηγαίνουν Σχολείο:
Ένας πιθανός διάλογος μεταξύ ακτιβιστών και παιδαγωγών*

Πέτρος Δαμιανός Διευθυντής Γυμνασίου-Λυκείου του Ειδικού Καταστήματος Κράτησης Νέων Αυλώνα

*Εκπαίδευση στη Φυλακή: Υποχρέωση της Πολιτείας - Δικαίωμα των κρατούμενων.
(Το νέο Νομοθετικό πλαίσιο)*

Παναγής Κασσιανός Προϊστάμενος Διεύθυνσης Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης του ΥΠΠΕΘ

*Νέες δομές υποστήριξης εκπαιδευτικού έργου.
Θεσμική μετακίνηση με ενταξιακό προσανατολισμό*

Χρίστος Μηλιώνης Συντονιστής Εκπαιδευτικού Έργου κλάδου ΠΕ03

*Η Δημοκρατία στην Εκπαίδευση ως αίτημα και ως πρόκληση:
Προσεγγίζοντας όψεις της σχολικής πραγματικότητας*

Ασπασία Οικονόμου Συντονίστρια Επιστημονικής Μονάδας Κοινωνικών Επιστημών ΙΕΠ

Ευαγγελία Κουτίδου Εκπαιδευτικός Δ/θμιας Εκπαίδευσης, Φιλολόγος-Νομικός

Η Δημοκρατία στα ΠΣ: Η περίπτωση του ΠΣ Σύγχρονος Κόσμος-Πολίτης και Δημοκρατία (Β΄ Λυκείου)

Ορέστης Διδυμιώτης Ομάδα Δημοκρατική Παιδεία-ΕΚΠΑ

Αυτονομία: Ο χαμένος κρίκος μεταξύ εκπαίδευσης και Δημοκρατίας

Σ Υ Ζ Η Τ Η Σ Η

Σάββατο 20 Απριλίου, ώρα 10:00-17:00

Μέγαρο Θεωρητικών Επιστημών (Κτίριο Νομικής Σχολής)

(Σόλωνος 57, Αίθουσες: Καλλιγά, Χατζηδάκη, Πολίτου, 307)

10:00-10:30 Εγγραφές

10:30-13:30 **Για τη Δημοκρατία ως αντικείμενο και ως διαδικασία**

(3 παράλληλες συνεδρίες)

1. Εκπαίδευση Προσφύγων (Αίθουσα Καλλιγά)

- **Σ τ ρ ο γ γ υ λ ό τ ρ α π έ ζ ι** (Εισηγήσεις: 10:30-11:30 / Συζήτηση 11:30-12:30)

Προεδρείο-Συντονισμός Συζήτησης: Γκέλη Αρώνη

Δημοκρατικές δεξιότητες και πρακτικές που προωθούν ένα σχολείο ανοιχτό για όλους

- ♦ **Παναγιώτης Βαλέλης** Διευθυντής 5ου Εσπερινού ΕΠΑΛ Αθηνών
- ♦ **Βασιλική Κατριβάνου** Μέλος Ομάδας Συντονισμού και Παρακολούθησης Εκπαίδευσης Προσφύγων, ΥΠΠΕΘ
- ♦ **Γιάννης Γ. Κατσάνος** Φιλολόγος, Διευθυντής 5ου Γυμνασίου Χαλκίδας
- ♦ **Γεωργία Κατσαρή** Προϊσταμένη Νηπιαγωγείου Βαθέος και Παραρτήματος αυτού στο Κ.Φ. Ριτσώνας
- ♦ **Πέπη Παπαδημητρίου** Συντονίστρια Εκπαίδευσης Προσφύγων Κέντρου Φιλοξενίας Ριτσώνας
- ♦ **Κατερίνα Πιλαφά** Συντονίστρια Εκπαίδευσης Προσφύγων Κέντρου Φιλοξενίας Ριτσώνας

Σ Υ Ζ Η Τ Η Σ Η

• Εισήγηση (12:30-13:30)

Προεδρείο: Παρασκευή Τρούκη, Προσωπικό ΙΕΠ, Μέλος της Ομάδας Έργου για τις Επιμορφωτικές Δράσεις για την Υποστήριξη της Εκπαίδευσης Παιδιών Προσφύγων

Ειρήνη Αντωναράκου Ιστορικός, Εκπαιδευτικός στη Διαπολιτισμική Εκπαίδευση

Μαρία Περδικούρη Συντονίστρια Εκπαίδευσης Προσφύγων, Καρά Τεπέ Λέσβου, Φιλολόγος

«Η Ιστορία είναι ένα υπέροχο μάθημα!!!»

Μια διαφορετική προσέγγιση στο μάθημα της Ιστορίας

2. Εναλλακτικές Διδακτικές Μέθοδοι (Αίθουσα Χατζηδάκη)

Προεδρείο: Σοφία Γιοβάνογλου, Σύμβουλος Α' ΙΕΠ

Αναστασία Χατζηστεφάνου-Βαφέα Διευθύντρια Σχεδίας

Ξορκίζοντας τους Δαίμονες της Δημοκρατίας: Ο ρόλος της τέχνης

στη μύηση των μαθητών στο ουσιαστικό νόημα της Δημοκρατίας

Παναγιώτης Α. Κανελλόπουλος Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας

«Ακόμα κι αν αποτύχει». Ανατρεπτική μουσική δημιουργικότητα και δημοκρατία

στα μαθήματα μουσικής παιδαγωγικής στην τριτοβάθμια εκπαίδευση

Τατιάνα Ζωγράφου Μουσικός, υποψήφια διδάκτωρ

Η μουσική μας ενώνει: Ενσυναίσθηση και ανοιχτοσύνη

στην προσχολική μουσική εκπαίδευση. Ένα παράδειγμα

Ελένη Κανακάρη Νηπιαγωγός, MSc, Προϊσταμένη Νηπιαγωγείου Παραλίας Βέργας, Μεσσηνία

Η συμβολή της προσχολικής εκπαίδευσης στη διαμόρφωση του δημοκρατικού πολίτη.

Η μέθοδος Freinet

Μαίρη Καραφωτιά Παιδαγωγική Ομάδα Σκασιαρχείο

Δουλεύοντας με την Παιδαγωγική Freinet: πειραματικοί ψηλαφισμοί

με τα παιδιά στην τάξη, στο σχολείο, στην κοινότητα

Παιδαγωγική Ομάδα Σκασιαρχείο

♦ Κατερίνα Αλεξιάδη ♦ Κλεάνθης Βουλαλάς ♦ Μάρω Ζερβουδάκη ♦ Μαίρη Καραφωτιά

♦ Νάγια Κοκμοτού ♦ Κατερίνα Κωστακιώτη ♦ Μαρία Λάζαρη ♦ Ζωή Μώρου

♦ Κατερίνα Παούρη ♦ Χάρης Παπαδόπουλος ♦ Ασπασία Χαρλαμπίτα (Εκπαιδευτικοί ΠΕ70)

♦ Πέπη Μπανιώκου (Εκπαιδευτικός ΠΕ05)

Παρουσιάζοντας κάποια βασικά εργαλεία της παιδαγωγικής Freinet

3. Δημοκρατική Παιδεία (Αίθουσα Πολίτου)

Προεδρείο: Ανδρονίκη Χαριτωνίδου, Σύμβουλος Α' ΙΕΠ, Προϊσταμένη του Γραφείου Επιμόρφωσης Εκπαιδευτικών

Ομάδα Δημοκρατική Παιδεία-ΕΚΠΑ

♦ Ορέστης Διδυμώτης Ψυχολόγος, Πολιτικός Επιστήμονας

♦ Ελπίδα Μαρκοπούλου Ψυχολόγος, Πολιτική Επιστήμονας

♦ Δέσποινα Παρασκευά-Βελουδογιάννη Φιλολόγος, Πολιτική Επιστήμονας

♦ Μαγδαληνή Τσεβρένη Πολιτική Επιστήμονας

Δημοκρατική Παιδεία στην τάξη και στην πράξη

Πέτρος Χαραβιτσιδης Δ/ντής του 132ου Δημοτικού Σχολείου Αθηνών

Παιδαγωγικές αρχές και εκπαιδευτικές πρακτικές για τη δημιουργία ενός δημοκρατικού και ανθρώπινου σχολείου

Ομάδα Εθελοντριών Εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας Κορυδαλλού-Αγ. Βαρβάρας

- ♦ **Άννα Καπνουτζή** Νηπιαγωγός
- ♦ **Χρυσούλα Παπαστάθη-Χρυσοβαλάντου** Δασκάλα Ειδικής Αγωγής σε Τμήμα Ένταξης
- ♦ **Σοφία Σιδηροπούλου** Νηπιαγωγός

Από τον κόσμο των εικόνων στον κόσμο των γραμμάτων:

Πρόγραμμα εκμάθησης ελληνικής γλώσσας στις φυλακές Κορυδαλλού

Νάντια Τσενέ Διευθύντρια Γυμνασίου Αυλώνα

Η δημοκρατία στην πράξη: Απόπειρες στο 1ο Γυμνάσιο Αυλώνα

Ασπασία Καλησώρα Εκπαιδευτικός ΠΕ, Μέλος της Παιδαγωγικής Ομάδας Σκασιαρχείο

Η Συνέλευση των παιδιών. Κατακτήσεις και διαπιστώσεις από την εφαρμογή τακτικών συνελεύσεων με παιδιά δημοτικού σχολείου

Βενετία Λέκκα Εκπαιδευτικός ΠΕ78, Εκπαιδευτήρια «Η Θεομήτωρ»

Όταν οι μαθητές παίρνουν τον «νόμο» στα χέρια τους και η τάξη γίνεται μια μικρογραφία της Βουλής

Αργυρούλα Αλεξανδροπούλου Διευθύντρια ΓΕΛ Ρίου

Υπερβαίνοντας τα έμφυλα στερεότυπα: Μια σχολική παρέμβαση

Ειρήνη Γιαννακοπούλου Εκπαιδευτικός ΔΕ, MSc

Η ειδικότητα της Αισθητικής Τέχνης των ΕΠΑΛ ως εργαλείο για την ανάπτυξη ενσυναίσθησης και την καλλιέργεια της ενεργής συμμετοχής στα κοινά. Βιωματικές δράσεις των μαθητών και αποτελέσματα

13:30-14:00 ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ

14:00-17:00 ΠΑΡΑΛΛΗΛΑ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ

Εργαστήριο 1 (Αίθουσα Πολίτου)

Άγγελος Βαλλιανάτος Εκπαιδευτικός, Επιμορφωτής Εκπαιδευτικών

Δημοκρατικές αξίες: Η κοινή μας διάλεκτος (14:00-15:30)

Βασιλική Κατριβάνου Μέλος Ομάδας Συντονισμού και Παρακολούθησης Εκπαίδευσης Προσφύγων, ΥΠΠΕΘ

Μαθητές πρόσφυγες: Από τη θεωρία στην πράξη (15:30-17:00)

Εργαστήριο 2 (Αίθουσα 307)

Τατιάνα Σπανέλλη Μέλος Δ.Σ. ΙΕΠ

Έλενα Τσίκιζα Μέλος Δ.Σ. ΙΕΠ

Ανοικτή συζήτηση: «Σύλλογος Διδασκόντων και Δημοκρατία»

1. Κατάθεση βιωματικής εμπειρίας

2. Προτάσεις για αλλαγές του νομοθετικού πλαισίου

ΛΗΞΗ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ